

Peter Lagendijk

Onderzoekadvies en Beleidsontwikkeling

Leggelo 38*7991 PZ Dwingeloo*tel.06-5141 8528*KvK 0803 1294 *Lagendijk/Leebeek Hld bv
*peter@peterlagendijk.eu *www.peterlagendijk.eu

Dwingeloo, 15 maart 2019

BIJ KEUZE TUSSEN ONBEWOONBAAR LAND EN KERNENERGIE

De dreiging van klimaatverandering krijgt alle aandacht. Terecht. Veel oplossingen worden, geopperd, berekend en beproefd ter vervanging van fossiele energie.

Wat zou de keus zijn? Een land waar het zeer onprettig wonen wordt of zou je als bron voor duurzame elektriciteit kernenergie accepteren?

Er verrijzen nu en in de toekomst windmolenparken ter land en ter zee. Grote delen van het vaste land worden bedekt met zonneweiden. Zon en wind zijn nodig om ons te voorzien van stroom om daar nuttige en mooie dingen mee te blijven doen. Denk aan autorijden; verwarming van onze huizen; huishoudapparaten. Om nog te zwijgen van de behoeften van industrie en andere bedrijvigheid. Veel plekken waar tot nu toe elektriciteit op de klassieke wijze worden opgewekt zijn nog volop in gebruik. Tot en met kolencentrales aan toe.

Enige tientallen en honderden kilometers bezuiden de landgrenzen van Nederland wordt al vanaf de vijftiger jaren gebruik gemaakt van kernenergie. En dat gebeurt op een veilige wijze. Nog nooit hebben wij enig gevaar vanwege Franse kernenergie te duchten gehad. Jaren woonde ik op korte afstand van enige kernenergiecentrales in Frankrijk. Het is het land met de geringste CO2 uitstoot.

In Nederland, qua oppervlak een klein land, huivert men van nucleaire energie. Er wordt aan deze mogelijkheid vrijwel geen aandacht geschonken. Wij hopen met oppervlak verslindende methoden het antwoord te vinden. Nederland wordt een onooglijk land. Op provinciaal niveau is er grote terughoudendheid. Het is nog een lange weg om te voldoen aan internationale afspraken.

Is er eigenlijk een andere keus dan kernenergie serieus in overweging te nemen? Klimaatveranderingen doen zich in adembenemende snelheid voor. In 2018 beleefden wij in dit deel van Europa de heetste en droogste zomer sinds mensenheugenis.

Voor de droogte in 2018 speelt een rol. Dijken en huizen verzakken en de fundamenten dienen versterkt te worden. Meer van deze zomers en Nederland staat voor een gigantisch karwei. Dat gaat welvaart kosten; de Nederlandse burger zal minder te besteden hebben aan wonen, voedsel, huishoudelijke apparatuur, medische voorzieningen en vakantie.

Het zijn aardse zaken die ik te berde breng. Er zijn ook andere gevolgen. Klimaatverandering is ontwrichtend voor de natuur; voor het dieren- en plantenrijk. Evenwichten worden verstoord. Ook

op microscopische schaal, de microwereld, waardoor Nederland te maken krijgt met onbekende ziekten.

Kernenergie om elektriciteit op te wekken is een relatief veilige methode. Frankrijk waar meer dan 70% van de elektriciteit door middel van kernenergie wordt opgewekt, kan ons al voorbeeld dienen. Wij kijken niet die kant op.

Nederland is een navelstarende natie geworden. Het is het land met de kortste opnameduur in ziekenhuizen; je kunt te vroeg worden weggestuurd tot wanhoop van je familieleden. Het is het land waar asielzoekers verwend worden in plaats van aan het werk gezet. Het is het land waar zelfs een VVD minister de farmaceutische industrie bestrijdt met als gevolg dat dagelijkse geneesmiddelen niet te verkrijgen zijn. Het is het land waar mensen boven de vijftig op de arbeidsmarkt niet meer meetellen. Er is zelfs een partij die mensen boven de zeventig wil laten toetsen op hun geschiktheid bepaalde medische behandelingen te ondergaan.

Natuurlijk heeft Nederland ook zijn aantrekkelijkheden. Zoals een initiatiefrijk bedrijfsleven, veel export, welvaart voor brede lagen van de bevolking, vangnetten voor diegenen die brodeloos dreigen te worden. Recentelijk nog – de ministriële moed om met aandeleninkoop Airfrance-KLM het machtige Frankrijk een poepje te laten ruiken.

Terug naar navelstarende trekjes van dit land. Nederland kijkt onvoldoende om zich heen om elders te zien welke methoden nog meer ter beschikking zijn, zoals waterkracht, de getijden, aardwarmte.

Klimaatverandering is een bloedserieuze zaak. Het leven op deze planeet, en ook in dit qua oppervlak klein land, wordt bedreigd. De voortekenen zijn er. Waarom dan niet richten op methoden die ons in ieder geval van elektriciteit kunnen voorzien zonder het uiterlijk van dit mooie land aan zee voorgoed te verpesten.

Ik denk bovendien dat de wijzen zoals wij thans trachten ons in de toekomst van elektriciteit te voorzien, niet afdoende zullen blijken. Kernenergie wordt door, meen ik me te herinneren, de helft van de bevolking afgewezen. Dat was in een tijd dat er niet sprake was van een noodtoestand zoals nu. Het zou best kunnen zijn dat als je de bevolking thans confronteert met feiten, zoals boven beschreven, er een andere wind blijkt te waaien. Het is niet moeilijk een dergelijk onderzoek te entameren. Met bescheiden steekproeven kan de haalbaarheid getoetst worden. De officiële onderzoeksinstituten kunnen er vervolgens meer wetenschappelijk en grootschaliger mee aan de gang.

Ik bied mijn vaardigheden als oudere doch ervaren opinie- en beleidsonderzoeker aan. Zal faciliteiten moeten huren. Reken op onafhankelijkheid in de formulering van aan publiek voor te leggen vragen. Het wordt een pakketje vragen – vanaf klimaatbewustheid - dat zo geleidelijk aan naar de kernkwestie toewerkt. Na gedane rondgang kijken we naar resultaten en berusten in de uitkomsten. Uiteraard met uitsplitsing naar publieksgroep, inclusief politieke voorkeur, om resultaten beter te begrijpen. Hiernaast kan aan een peiling bij beroepshalve energiebetrokkenen gedacht worden

© 2019 Peter Lagendijk

Lid van: [Koninklijke Vereniging voor de Staathuishoudkunde](#), [Nederlandse Vereniging voor Demografie](#),
[Nederlandse Vereniging voor Journalisten](#)